

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
PL 1000
02044 VTT

MYÖNTÖPÄÄTÖS
2.1.2022

VN/32475/2021
Luonnos

VIITE Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n valtionavustushakemus 30.11.2021

ASIA Yleisavustuksen myöntäminen Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle (y-tunnus 2647375-4)

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään päättänyt myöntää, raha-asiaivaliokunnan 30.12.2021 puollettua asiaa, VTT:n käyttöön yleisavustuksena yhteensä 101 503 000 euroa käytettäväksi VTT:n toimintasuunnitelman ja hyväksytyt elinkeino- ja omistajapolitiittisen ohjausasiakirjan tulostavoitteiden toteuttamiseen.

Yleisavustukseen on osoitettu valtion vuoden 2022 talousarvion momentille 32.01.49 (Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan, siirtomääräraha 2 v) yhteensä 101 503 000 euroa käytettäväksi:

1) Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n strategiseen, muuhun kuin liiketaloudellisilla perusteilla tapahtuvaan toimintaan. Tämä käsittää muun muassa yhtiön oma- ja yhteisrahoitteisen tutkimus- ja kehitystyön, osaamisen kehittämisen, innovaatiotoiminnan, teknologian lisensioinnin, uusien yritysten perustamisen ja yhteisrahoitteisten tutkimushankkeiden omarahoitusosuutta koskevat menot ja kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisen toteuttamisen, hallinnoinnin ja kehittämisen, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksen, kansallisen kalibrointipalvelun järjestämisen sekä mittatekniikan edistämisen

2) korvaukseen yhtiölle hankintojen ja toimitilavuokrien arvonlisävero-osuuteen sekä toimitilavuokrien piileviin arvonlisäverokustannuksiin muun kuin arvonlisäverolain (1501/1993) 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun liiketoiminnan muodossa harjoitetun liiketaloudellisen toiminnan osalta

3) Euroopan atomienergiayhteisön fuusiotutkimuksen kansallisen koordinaatiotehtävän hoitamiseen

4) Metrijärjestön jäsenmaksuun.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena ja se voidaan maksaa ennakkona.

Yleisavustusta myönnetään strategiseen tutkimukseen enintään 100 prosentin osuudella. Rahoitusta myönnetään valtion talousarvion rajoissa yleisavustusta kokonaiskustannusmallin (omakustannelaskennan) mukaisesti todellisiin kustannuksiin seuraavasti:

- VTT:n henkilökunnan palkka- ja lakisääteisiin ja pakollisiin henkilösivukustannuksiin (sosiaaliturva-, sosiaalivakuutus- ja eläkemaksut) sekä muihin kokonaiskustannusmallin mukaisesti henkilösivukuluihin (koulutus, tyky-toiminta ja työterveyshuolto¹)

¹ Valtiovarainministeriö työryhmäraportti 9/2007: Kokonaiskustannuslaskenta ja niihin perustuva yhteisrahoitus

- toimitilojen vuokra- ja muut kustannukset
- poistot, mikäli käyttöomaisuuteen (pysyvät vastaavat) joista poistoja tehdään, ei ole myönnetty valtionavustusta tai muulla valtionavustuksen kohteen tulorahoituksella
- hankinnat (aineet tarvikkeet ja tavarat), tutkimuspalvelut, yleiskustannukset (projekteille kuuluva osuus), tutkimusympäristökustannukset ja hankkeille kuuluvat matkakulut

Hyväksyttäviksi menoiksi yleisavustuksessa katsotaan avustettavan toiminnan kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset menot, joista on vähetty toimintaan kohdistunut ja yksityinen rahoitus ja tulot.

Yleisavustuksen käyttöaika on 1.1. -31.12.2022. Avustuksen käyttöaikaa voidaan perustelusta syystä VTT:n hakemuksen perusteella jatkaa vuoden 2023 ajaksi.

Myönnetyn yleisavustuksen käyttöä koskeva loppuselvitys tulee esittää työ- ja elinkeinoministeriölle viimeistään toimintavuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

VTT:n toimintaan myönnetyn yleisavustuksen käytön ja tilityksen suhteen noudatetaan valtionavustuslakia (688/2001) ja päätöksen liitteissä määriteltyjä muita ehtoja ja teknisiä ohjeita.

Valtionavustus maksetaan ennakkona seuraavasti:

Maksupäivä	Rahoitus	Raportointiaikataulu
15.01.2022	33 767 667 €	
01.05.2021	33 767 667 €	
10.09.2021	16 983 833 €	Väliraportti 1.1.-31.7.2022 tilanteesta ja maksusuunnitelman tarkistus 1.9.2022 mennessä
01.11.2021	16 983 833 €	

Raportointi

VTT:n tulee raportoida yleisavustuksen käytöstä seuraavasti:

- väliraportti 1.1. - 30.7.2022 tilanteesta 1.9.2022 mennessä.
- loppuraportti 31.12.2022 tilanteesta 31.3.2023 mennessä.

Ministeriö vahvistaa myönnetyn avustuksen lopullisen määrän valtionavustuksen loppuselvityksen ja siinä esitettyjen tilinpäätökseen pohjautuvien toteutuneiden kustannusten perusteella toukokuun loppuun mennessä.

Yleisavustus maksetaan Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n pankkitilille:

IBAN: FI3650000120378228

BIC (Swift): OKOYFIHH, Pohjola Pankki Oyj, PL 308, 00013 POHJOLA

VTT:n tulee ilmoittaa loppuraportissaan vaikuttavuustavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valtionapuviranomaisen päätökseen saa siihen tyytymätön hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään päätöksen tehneelle viranomaiselle.

Mika Lintilä
elinkeinoministeri

Pirjo Kutinlahti
Johtava asiantuntija

LIITTEET

VTT Oy:n valtionavustushakemus 30.12.2021/Dno 43/01/2021
VTT:n omistajaohjausasiakirja 2022-2023
Oikaisuvaatimusosoitus

TIEDOKSI

TEM/ Heha/ Laskentatoimi

YLEISAVUSTUKSEEN LIITTYVÄT EHDOT JA RAJOITUKSET

Avustuksen asianmukainen käyttö

Yleisavustus ei pääsääntöisesti saa kattaa toiminnasta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttämää, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu (valtionavustuslain (688/2001) 6 §). VTT:n avustuksen täysimääräisyys on perusteltua ottaen huomioon yhtiön toiminnan luonne ja tehtävät. VTT Oy on valtion kokonaan omistama voittoa tavoittelematon osakeyhtiö, jonka tehtävänä on riippumattomana ja puolueettomana tutkimuslaitoksena edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä sekä kaupallistamista elinkeinolämässä ja yhteiskunnassa. Avustus ei myöskään muiden julkisten tukien ja valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta saamien tulojen kanssa saa ylittää hyväksyttävien menojen määrää (valtionavustuslain 6 §:n 3. kohta).

Hyväksyttävät menot

Hyväksyttäviksi menoiksi katsotaan avustettavan toiminnan kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset menot, joista on vähennetty toimintaan kohdistunut muu julkinen ja yksityinen rahoitus ja tulot. Kunkin vuoden osalta hyväksyttävänä menoina otetaan huomioon ne menot, jotka kirjanpitolain ja -asetuksen sekä hyvän kirjanpitotavan mukaan on kirjattava kyseiselle tilikaudelle kuluiksi.

Menot, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä menoja eivät ole edustusmenot, lainojen korot, varainhankinnan tai liiketaloudellisen toiminnan ja sijoitustoiminnan menot eivätkä varaukset, vastaiset menot tai menetykset sekä laskennalliset erät, jotka eivät perustu jo toteutuneisiin menoihin.

Velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä

VTT:n tulee noudattaa voimassa olevaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Loppuselvitys

Yleisavustuksen käyttämisestä tehtävään loppuselvitykseen tulee liittää

- selvitys valtionavustuksen käytöstä (TEM lomake) ja
- tilintarkastajan riippumaton varmennusraportti em. selvityksestä
- yhtiön tilinpäätös ml toimintakertomus
- tuloslaskelmat (tulo- ja menolajeittain) erikseen ei-liiketaloudellisen toiminnan ja liiketaloudellisen toiminnan osalta
- tilintarkastuskertomus ja muut tarkastusraportit
- raportti elinkeino-, innovaatio- ja omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumisesta
- yhteisrahoitteisen toiminnan projektien yhteenvetoraportti
- erikseen sovittavat vaikuttavuusarviointit ja tuloksellisuusraportti
- muut erikseen sovittavat liitteet ja liitelomakkeet.

Käyttötarkoituksen ja -ajan sekä ehtojen muuttaminen erityisestä syystä

TEM voi VTT:n hakemuksesta erityisestä syystä muuttaa avustuksen käyttötarkoitusta ja -aikaa sekä ehtoja. Avustuksen käyttötarkoituksen tai ehtojen muutosta tulee hakea kirjallisesti ennen avustuksen käyttöajan päättymistä. Avustuksen käyttöajan pidentämistä on haettava kirjallisesti valtionavustuksen loppuselvityksen yhteydessä.

Valtionavustuksen palauttaminen

Valtionavustuslain 20 §:ssä säädetyn lisäksi on noudatettava seuraavia valtionavustuksen palauttamista koskevia ehtoja: VTT on velvollinen viipymättä palauttamaan avustuksen tai osan siitä, jos avustusta ei ole käytetty sen ajan kuluessa, jolloin se on avustuksen myöntämistä koskevan päätöksen mukaan käytettävä.

Palautettavalle määrälle on maksettava korko-lain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan avustuksen viimeisestä maksupäivästä palautuksen suorituspäivään.

Avustus tulee palauttaa seuraavalle TEM:n tilille:

Nordea Pankki Suomi Oyj
 IBAN: FI90 1660 3000 1173 51
 BIC:NDEAFIHH

YKSITYISKOHTAISET AVUSTUKSEN MYÖNTÄMISEN JA KÄYTÖN EHDOT

1. Avustuksen hakija / hallinnoija

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy (y-tunnus 2647375-4), Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02044 VTT.

2. Sovellettavat säännökset ja määritelmät

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle myönnettävään valtionavustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), tämän päätöksen ehtoja sekä valtionavustuksen vuosittaisessa myöntöpäätöksessä määriteltäviä lisäehtoja.

Ministeriö voi valtion talousarvion momentin 32.01.49 (Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan) perustelujen mukaisesti myöntää valtionavustusta Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n (jäljempänä VTT) toimintaan.

Lain Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy -nimisestä osakeyhtiöstä (HE74/2014) 4§ mukaan ministeriö myöntää yhtiön toimintaan rahoitusta tässä laissa säädettyyn muuhun kuin liiketaloudellisilla² perusteilla tapahtuvaan tutkimukseen valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa. Pykälässä viitataan yleiseen valtionavustuslakiin (688/2001).

Ei-liiketaloudelliseen toiminnan hoitamiseen myönnettävä valtion rahoitus tai valtion pääomitus eivät täytä EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaisia kielletyn valtionavustuksen kriteerejä. VTT Oy täyttää EU:n valtioneukisääntöjen (ryhmäpoikkeusasetus ja T&K&I-puitteet) mukaisen määritelmän tutkimusorganisaatiosta, jolle voidaan myöntää T&K&I –puitteiden mukaista tukea tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan.

VTT noudattaa julkisista hankinnoista annettua lainsäädäntöä. Hankinnalla tarkoitetaan tavaroiden ja palveluiden ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa sekä urakalla teettämistä taloudellista vastiketta vastaan.

3. Avustuksen tarkoitus ja tavoitteet

Avustus käytetään VTT:n strategiseen, muulla kuin liiketaloudellisilla perusteilla tapahtuvaan toimintaan. Tämä käsittää mm. yhtiön oma- ja yhteisrahoitteisen tutkimus- ja kehitystyön, osaamisen kehittämisen, innovaatiotoiminnan, teknologian lisensoinnin, uusien yritysten synnyttämisen ja yhteisrahoitteisten tutkimushankkeiden omarahoitusosuutta koskevat menot ja kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisen toteuttamisen, hallinnoinnin ja kehittämisen, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksen, kansallisen kalibrintipalvelun järjestämisen sekä mittatekniikan edistämisen.

4. Avustuksen piiriin kuuluvat toiminnot

4.1 Yleisavustus

Valtionavustusta käytetään VTT:n uutta luovaan ja osaamista lisäävään tutkimustoimintaan sekä osallistumisiin julkisesti rahoitettuihin hankkeisiin (esimerkiksi EU, Tekes, Suomen Akatemia), joissa kehitetään uutta osaamista. Valtionavustuksesta pääosa käytetään omana rahoitusosuutena näissä julkisissa tutkimushankkeissa. Valtionavustusta käytetään lisäksi tutkimus- ja pilot-infrastruktuurien kehittämiseen ja sen vaatimaan työpanokseen.

Avustuksen piiriin kuuluva toiminta:

Omarahoitteinen toiminta
Yhteisrahoitteinen toiminta

Strategiset tutkimushankkeet ja -kokonaisuudet
Julkiset tutkimushankkeet
Tutkimustoimintaan liittyvien kokeellisten tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen

² Määritelmä: Ei-liiketaloudellinen ja liiketaloudellinen toiminta vastaavat termeinä EU:n valtioneukisääntöjen eitaloudellista ja taloudellista toimintaa.

Ulkomaiset toimipisteet
EU-tutkimusohjelmat
Euroopan atomienergiayhteisön fuusiotutkimuksen kansallinen koordinointi
Metrijärjestön jäsenmaksu

4.2 Erityisavustus

Investointiavustus

Rahoitus mahdollisin uusiin investointeihin myönnetään erityisavustuksena, jonka myöntöpäätöksessä esitetään avustuksen myöntämisen ja käytön ehdot.

5. Avustuksen suuruus ja määräytyminen

Avustusta voidaan myöntää enintään 100 % avustukseen hyväksyttävistä kustannuksista. Valtionavustuslain 6 § 1 momentin mukaan valtionavustus ei saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu. Avustuksen täysimääräisyys on perusteltua ottaen huomioon yhtiön toiminnan luonne ja erityistehtävät edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä sekä kaupallistamista elinkeino-elämässä ja yhteiskunnassa.

Yhtiö on voittoa tavoittelematon tutkimuslaitos. Ei-liiketaloudellinen ja liiketaloudellisilla perusteilla tapahtuva ns. maksullinen tutkimus eriytetään yhtiön kirjanpidossa. Ei-liiketaloudellisen tutkimuksen osalta yhtiö on korkeakoulun tai tutkimuslaitoksen kaltainen yksikkö. Tutkimuslaitoksen rooliin kuuluu strateginen tutkimus uuden osaamisen luomiseksi, mikä on kaikissa maissa käytännössä julkisen rahoituksen varassa.

Avustuksen lopullinen suuruus määräytyy valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen tarkastamisen jälkeen.

6. Avustuksen enimmäismäärä

Yleisavustuksen enimmäiseuromäärä määräytyy vuosittain valtion talousarvion momentin 32.01.49. (2-vuotinen siirtomääräraha) määrärahan mukaisesti.

7. Valtionavustuksen käyttöaika

Yleisavustus myönnetään kalenterivuoden aikana valtionavustuksen piiriin kuuluvista toiminnoista aiheutuviin hyväksyttäviin suoriteperusteisiin menoihin. Valtionavustus on budjetoitu valtion talousarvioon kaksivuotisena siirtomäärärahana. Avustus on vuosikohtainen, mutta sen käyttöaika voidaan jatkaa enintään seuraavan varainhoitovuoden ajaksi VTT:n hakemuksesta perustellusta syystä. Avustuksen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle haetaan tilinpäätöksen valmistuttua, viimeistään valtionavustus selvityksen yhteydessä.

8. Arvonlisävero

VTT ei ole valtionavustuksen piiriin kuuluvan ei-liiketaloudellisen toiminnan osalta arvonlisäverovelvollinen ja tästä johtuen VTT voi esittää valtionavustuksen piiriin kuuluvan toiminnan aiheuttamat hyväksyttävät menot arvonlisäverollisina.

VTT on arvonlisäverovelvollinen liiketoiminnan muodossa harjoitettavan toiminnan osalta, jonka menoihin sisältyvät arvonlisäverot se voi vähentää arvonlisäverolaskelmissaan.

Mikäli VTT valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen hyväksymisen jälkeen myöhemmin hakee ja saa toisen maan viranomaisilta arvonlisäveron palautusta valtionavustukseen hyväksytyjen arvonlisäverollisten menojen osalta, tulee palautuksena saadun arvonlisäveromenon myönnettyä avustusta vastaava osuus palauttaa avustuksen myöntäjälle.

Jos arvonlisäveron osuutta ei voida saada tai hakea palautettavaksi, voidaan arvonlisäveron osuus hyväksyä avustuksen piiriin.

9. Menojen hyväksymisperusteet

Yleisperiaatteet

Valtionavustus myönnetään maksupäätösperusteisesti.

VTT:n operatiivisessa toiminnassa ja kirjanpidossa tulee pitää erillään strateginen tutkimus (ei-liiketaloudellinen toiminta) ja asiakasrahoitteinen toimeksiantotutkimus, joka on markkinaehtoista tutkimuspalvelua. VTT:n ei-liiketaloudellinen toiminta koostuu oma- ja yhteisrahoitteisesta tutkimustoiminnasta, teknologian lisensoinnista ja uusien yritysten synnyttämisestä sekä kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisen toteuttamisen, hallinnoinnin ja kehittämisen, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksen, kansallisen kalibrintipalvelun järjestämisen sekä mittatekniikan edistämisen. VTT toimii julkisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa yhteistyössä sekä kotimaisten että kansainvälisten yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa.

Julkisoikeudelliset maksut

Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että valtionavustuksen saaja on huolehtinut lakien ja muiden säädösten mukaisista velvoitteistaan. Valtionavustuksen saajan verojen ja lakisääteisten työeläke- ja sosiaaliturva- ja muiden sosiaalivakuutusmaksujen tulee olla maksettuja.

Valtionavustuksen käyttämisen yleisenä ehtona on, että VTT noudattaa toiminnassaan ja taloudenhoidossaan tarkoituksenmukaista säästäväisyyttä ja huolehtii toiminnan tuloksellisuudesta sekä noudattaa seuraavia ehtoja:

Hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttäviä kustannuksia voivat olla kustannukset, jotka ovat VTT:n elinkeino-, innovaatio- ja omistajapolitiisessa ohjaukskirjeessä mainitun toiminnan kannalta tarpeen sen tarkoituksen toteuttamiseksi. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat yhtiön tilikauden aikana syntyneet kustannukset. Kustannusten tulee perustua niitä vastaavien menojen ostotapahtumiin tai muihin kirjanpidon tositteisiin. Selvitys valtionavustuksen käytöstä perustuu tilinpäätöksessä esitettyihin hyvän kirjanpitotavan mukaisesti kirjattuihin, toteutuneisiin ja valtionavustukseen hyväksyttäviin kustannuksiin.

VTT:n tulee pyydettäessä toimittaa kustannusten valvomisen edellyttämät tiedot, esimerkiksi tositempiot, laskuerittely ja ostettujen palvelujen valintaperusteet. Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus jättää hyväksymättä VTT:n esittämiä kustannuksia, jos on todennäköistä, että ne eivät liity VTT:n toimintaan.

VTT:n kaikki kustannukset tulee kohdentaa projekteille (kohta 4.1) aiheuttamisperiaatteella. VTT:n edellä valtionavustuksen piiriin määritellyyn toimintaan voidaan valtion talousarvion rajoissa myöntää yleisavustusta niistä aiheutuviin kokonaiskustannusmallin (omakustannelaskennan) mukaisiin todellisiin kustannuksiin seuraavasti:

- VTT:n henkilökunnan palkka- ja lakisääteisiin ja pakollisiin henkilösivukustannuksiin (sosiaaliturva-, sosiaalivakuutus- ja eläkemaksut) sekä muihin kokonaiskustannusmallin mukaisiin henkilösivukuluihin (koulutus, tyky-toiminta ja työterveyshuolto³)
- toimitilojen vuokra- ja muut kustannukset
- poistot. VTT:llä poistoja ei synny siltä osin kun se on saanut investointiin valtionavustusta tai muuta julkista rahoitusta. Hankintamenoksi ja poistopohjaksi jää vain hankintamenon-valtionavustuksen (tai minkä tahansa muun investointiavustuksen) erotus ja poistot tehdään vain jäljelle jäävästä arvosta.
- hankinnat (aineet tarvikkeet ja tavarat), tutkimuspalvelut, yleiskustannukset (projekteille kuuluva osuus), tutkimusympäristökustannukset

Matkustuskustannukset korvataan valtion hyväksymän matkustussäännön mukaisesti (TES-mukaiset korvaukset) ja kohtuullisuus huomioon ottaen.

³ Valtiovarainministeriö työryhmäraportti 9/2007: Kokonaiskustannuslaskenta ja niihin perustuva yhteisrahoitus

Mikäli yhtiöllä on käytössään palkitsemisjärjestelmä ei-liiketaloudellisen toiminnan osalta, sen mukaan maksettavat tulospalkkiot voidaan maksaa valtionavustuksesta yhtiön taloudellinen tilanne, tulostavoitteen toteutuminen ja kohtuullisuus huomioon ottaen. Palkitsemisjärjestelmän tulee noudattaa valtion omistajapolitiikan periaatteita.

10. Avustuksen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Liiketaloudellisen ja ei-liiketaloudellisen toiminnan eriyttämisperiaatteet

VTT:n tulee eriyttää kirjanpidossa strateginen julkisrahoitteinen tutkimus (ei-liiketaloudellinen toiminta) ja maksullinen tutkimustoiminta (liiketaloudellinen toiminta). Kirjanpidollisella eriyttämisellä varmistetaan kilpailuneutraaliteetin toteuttaminen VTT:n toiminnassa. Valtionavustus ei saa aiheuttaa muita kuin vähäisiä kilpailun vääristymiä.

Liiketaloudellisen ja ei-liiketaloudellisen toiminnan osalta laaditaan erilliset tuloslaskelmat tilikausikohtaisesti. Tuloslaskelmien tulee olla johdettavissa kirjanpidosta, joka on edellä mainittujen toimintojen välillä eriytetty. Liiketaloudellisen ja ei-liiketaloudellisen toiminnan tuloslaskelmissa annetaan oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksista (tuotot ja kulut). Tuloslaskelmat esitetään virallisen tilinpäätöksen osana liitetietona ja julkaistaan vuosikertomuksessa.

Eriytettyjen tuloslaskelmien pohjana on yhtiön kirjanpitolain ja -asetusten mukaan laatima tuloslaskelma. Tuloslaskelman sisällön kuvauksesta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetus.

VTT:n ns. liiketaloudellinen toiminta kattaa kaikki sille kuuluvat kustannukset ts. osuus koko yhtiön yleiskustannuksista ja poistoista.

Koska yhtiön henkilöstö on molemmille toiminnoille yhteinen, henkilöstön työajan käyttöä tulee seurata henkilöstökulujen todenmukaisen kohdentamisen varmistamiseksi. Sama koskee myös henkilöstön koulutusta ja koko yhtiötä koskevia toiminnan kehittämisprojekteja.

Muu rahoitus

Jos VTT on saanut valtionavusteiseen toimintaan muuta yksityistä rahoitusta tai julkista tukea tai rahoitusta, ne tulee ilmoittaa selvityksessä valtionavustuksen käytöstä.

Valtionavustuksesta ei voida rahoittaa sellaista investointia tai sen osaa, johon on saatu muuta julkista tai yksityistä rahaa tai mikä on hankittu liiketaloudellisen toiminnan tuloilla.

Muut

Valtionavustusta ei myönnetä edustamiseen.

Valtionavustusta ei myönnetä henkilöstön vapaaehtoiisiin lisäläkemaksuihin tai muihin vapaaehtoiisiin sosiaaliturvamaksuihin pois lukien kokonaiskustannusmallin mukaiset henkilösivukulut.

Kone-, laite- ja kalustohankinnat muuten kuin poistojen osalta (vrt. Hyväksyttävät kustannukset).

11. Tulojen huomioon ottaminen

VTT:n saama muu julkinen rahoitus, yksityiseltä taholta saadut tuet ja tulot koskien ei-liiketaloudellista toimintaa on ilmoitettava valtionavustuksen käyttöä koskevassa selvityksessä. VTT sitoutuu ilmoittamaan TEM:lle, jos kustannuksiin on myönnetty tai myönnetään muuta valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen antamaa tai sen varoista maksettavaa avustusta, lainaa ja muuta rahoitusta, korkotukea, takausta, maksuhelpotusta ja muuta näihin rinnastettavaa taloudellista etuutta sekä Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävää tukea verojärjestelmän kautta annettavaa tukea lukuun ottamatta.

12. Avustuksen hakeminen

Valtionavustusta haetaan kirjallisesti. Hakemuksen liitteenä tulee esittää

- yhtiön hallituksen hyväksymä strategia

- yhtiön hallituksen hyväksymä talousarvio ja rahoitussuunnitelma;
- toimintasuunnitelma sisältäen tavoitteet ja toimenpiteet siitä miten VTT aikoo toteuttaa ministeriön elinkeino-, innovaatio- ja omistajapolitiisessa ohjaukskirjeessä asetut strategiset linjaukset;
- tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja niiden seurantajärjestelmä;
- verovelkatodistus (www.vero.fi/verovelkatodistus) verojen maksamisesta ja todistus siitä että muut lakisääteiset maksut on maksettu; ja
- esitys ennakkomaksuista ja aikatauluista (eurot, maksupäivät), perustelut ennakkomaksukäytännölle ja tilitysten väliraportointiajankohdat;
- todistus nimenkirjoitusoikeudesta.

Valtionavustuksen hakijan tulee lain 10 §:n mukaan hakemuksen yhteydessä antaa ministeriölle oikeat ja riittävät tiedot valtionavustuksen käyttötarkoituksesta sekä niistä muista seikoista, joita valtionapuviranomainen tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi.

Valtionavustusasiakirjojen julkisuus

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) tuli voimaan 1.12.1999.

Lain 1 §:n julkisuusperiaatteen mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä. Lain tarkoituksena on 3 §:n mukaan toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilölle ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä ja vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan. Ministeriölle jätetty valtionavustushakemus on laissa tarkoitettu viranomaisen asiakirja.

Ministeriölle toimitettu asiakirja tulee julkiseksi, kun ministeriö on sen saanut. Julkinen asiakirja voi sisältää ehdottomasti salassa pidettäviä ja harkinnanvaraisesti julkisia osia. Harkinnanvaraisesti julkiset asiakirjat voivat olla joko lähtökohtaisesti julkisia tai lähtökohtaisesti salassa pidettäviä.

13. Avustuksen myöntäminen

Ministeriö päättää avustuksen myöntämisestä sitä koskevan hakemuksen ja hakemuksessa esitettyjen liiteaineistojen nojalla.

Päätöksessään ministeriö vahvistaa myönnetyn avustuksen enimmäismäärän ja mainitsee millä osuudella valtio enintään osallistuu hakemuksessa esitettyihin valtionavustuksiin kustannuksiin. Päätöksessä mainitaan myös miltä ajalta kustannukset hyväksytään valtionavustuksen piiriin. Päätöksessä todetaan myös ne hakemuksessa esitetyt kustannukset, jotka jätetään valtionavustuksen ulkopuolelle. Päätöksessä esitetään myös valtionavustuksen maksuaikataulut.

Ministeriö voi tarkentaa toimintasuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä valtionavustuksen myöntöpäätöksessä.

14. Tulostavoitteiden toteutuminen

Mikäli toiminnalle/hankkeelle asetettuja tavoitteita ei ole olennaisilta osin saavutettu, voi ministeriö harkintansa mukaan periä myönnetyn/maksetun valtionavustuksen takaisin.

15. Valtionavustuksen käyttö

Valtionavustusta saa käyttää ainoastaan avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen sekä avustuspäätöksessä mainittuihin käyttökohteisiin.

VTT:n tulee ilmoittaa ministeriölle hyvissä ajoin avustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavista muutoksista tai muista valtionavustuksen käyttöön vaikuttavista muutoksista (kuten olennaiset muutokset avustushakemuksessa esitettyyn toimintasuunnitelmaan jne.) ja tehdä näiltä osin tarvittavat muutoshakemukset avustuspäätöksessä mainitun loppuselvityksen määräajan puitteissa. Avustuksen käyttöajan pidentämistä on haettava kyseisen vuoden valtionavustuksen loppuselvityksen yhteydessä. Loppuselvityksen eräpäivän siirtoa on haettava kirjallisesti etukäteen ennen ko. määräpäivää.

16. Avustuksen maksaminen ja avustuksen ennakkomaksu

Ministeriö suorittaa valtionavustuksen pääsääntöisesti kuukausittain yhtiön ilmoittamalle pankkitilille. Ministeriö suorittaa valtionavustuksen ennakkomaksuna. Kuukausittain maksettava määrä perustuu yhtiön ilmoittamaan valtionavustuksen kohteena olevan toiminnan aiheuttamien menojen ajoittumiseen.

Myönnetystä vuosikohtaisesta avustuksesta voidaan perustellusta syystä ja hakemuksesta maksaa enakkona enintään 4 kk menoja vastaava summa. Milloin ennakoiden maksamisen perusteena on huomattaviin ennakkomaksuihin tai muihin vastaaviin eriin sitoutuminen, voi ennakon määrä olla suurempi, kuitenkin enintään 50 % valtionavustuksen enimmäismäärästä. Valtionavustus maksetaan useampana eränä kustannusten ajoittumisen perusteella siten kuin hakija on esittänyt. Myöntöpäätöksessä mainittu maksupäivä on TEM:n maksupäivä. Pankkitilin tulee olla avustuksen saajan pankkitili. Pankkitilin muutoksista tulee ilmoittaa kirjallisesti TEM:lle.

Yhtä avustuspäätöstä kohti voidaan tehdä pääsääntöisesti enintään kaksi kirjallista väliselvitystä, joista toinen on loppuselvitys.

17. Valtionavustuksen käyttöä koskeva loppuselvitys

Ministeriö vahvistaa myönnetyn avustuksen lopullisen määrän valtionavustuksen käyttöä koskevan loppuselvityksen ja siinä esitettyjen tilinpäätökseen pohjautuvien toteutuneiden kustannusten perusteella. Avustuksen saajan on toimitettava loppuselvitys ministeriölle myöntöpäätöksessä mainitun ajan kuluessa. Vahvistettu tilinpäätöskertomus toimitetaan ministeriölle tilintarkastajan vastuuvapauden myöntämisen jälkeen kuitenkin viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen tulee käsittää selostus avustuspäätöksen yleisavustuksen mukaisen ja/tai erityisavustuksen mukaisen toiminnan toteutumisesta suhteessa suunniteltuun sekä selvitys toteutettujen toimenpiteiden toteutuneista kustannuksista ja tuloista.

Hakijan tulee järjestää kirjanpitoinsa siten, että selvityksen yhteys kirjanpitoon on helposti todettavissa (audit trail).

VTT:n tulee toimittaa ministeriölle seuraavat asiakirjat:

- selvitys valtionavustuksen käytöstä (TEM lomake)
- tilintarkastajan riippumaton varmennusraportti em. selvityksestä
- yhtiön tilinpäätös (tasekirja) ml toimintakertomus
- tilintarkastuskertomus ja muut tarkastusraportit
- tuloslaskelmat erikseen valtionavustuksen piirissä olevan ei-liiketaloudellisen toiminnan ja liiketaloudellisen toiminnan osalta
- raportti Elinkeino-, innovaatio- ja omistajapoliittisen ohjausasiakirjan tavoitteiden toteutumisesta.
- erikseen sovittavat vaikuttavuusarviointit ja tuloksellisuusraportit
- muut erikseen sovittavat liitteet ja liitelomakkeet
- todistus nimenkirjoitusoikeudesta

Selvityksen tulee perustua tilintarkastettuun kirjanpitoon ja vahvistettuun tilinpäätökseen.

VTT:tä edustavan henkilön, jolla on VTT:n nimenkirjoitusoikeus ja talousjohtajan on allekirjoituksellaan vahvistettava valtion avustuksen käyttö lomakkeessa, että

- avustus on käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty,
- erittely valtionavustukseen hyväksytyyn tapahtuman / tapahtumien kustannuksista ja tuloista perustuu avustuksen saajan kirjanpitoon.

Toteutuneet valtionavustukseen hyväksyttävät kustannukset vähennettynä valtionavusteiseen toimintaan kohdistuneilla tuloilla tai rahoituksella hyväksytään avustuksen piiriin myönnetyn avustuksen enimmäismäärään saakka.

18. Avustuksen käytön valvonta

Avustuksen käytön valvonnasta, maksetun avustuksen takaisinperinnästä jne. on säädetty valtionavustuslaissa.

Avustuksen väärinkäyttöön liittyvistä rikosoikeudellisista seuraamuksista säädetään rikoslaisissa.

19. Arviointi

Valtionavustuslain 36 §:n mukaan valtionapuviranomaisen on määräajoin arvioitava valtionavustusten tarpeellisuutta ja kehittämistarpeita. Valtionavustusten tarpeellisuuden ja kehittämistarpeiden selvittämiseksi vuosittaisen seurannan lisäksi erillinen arviointi on tarpeellista määräajoin esimerkiksi viiden vuoden välein.

20. Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan ministeriön päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea siihen oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus osoitetaan avustuksen myöntäjälle.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa valittamalla hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

21. Viranomaisvalvonta

Ministeriöllä, Euroopan yhteisön komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tehdä rahoituksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia yrityksen toimintaan kohdistuvia tarkastuksia. Ministeriö voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tekemään edellä tarkoitettuja tarkastuksia. Ulkopuolinen asiantuntija voi TEM:n pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

VTT:n viralliset asiakirjat ja muu VTT:n valvonnan ja tarkastuksen kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta. EU-tukien käyttöehdoissa voi olla vaatimuksia pidemmillekin materiaalin säilytysajoille. VTT:n on korvauksetta annettava tarkastuksen tekijälle tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Aineiston fyysisestä haltuunotosta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Käyttäjätunnukset on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarkastuksessa tarvita.

22. Valtionavustuksen palauttaminen ja takaisinperintä

Ministeriön tulotilit:

Nordea Pankki Suomi Oyj
IBAN: FI90 1660 3000 1173 51
BIC:NDEAFIHH

Avustuksen palauttaminen

VTT: n tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus tai sen osa. Jos palautettava määrä on alle 10 euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

Palautuksen yhteydessä tulee mainita avustuspäätöksen diaarinumero.

Avustuksen takaisinperintävelvollisuus

Ministeriö määrää avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen takaisinperittäväksi, jos VTT on:

1. jättänyt palauttamatta sellaisen avustuksen tai sen osan, joka näiden ehtojen mukaan on palautettava;
2. käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen, kuin se on myönnetty tai VTT on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutta;

3. antanut TEM:lle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin tai salannut sellaisen seikan;
4. muutoin 1-3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä, tämän päätöksen tai valtionavustuksen myöntöpäätöksen ehtoja.

Harkinnanvarainen takaisinperintä

Ministeriöllä on oikeus määrätä avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus tai sen osa takaisin perittäväksi, jos:

1. avustuksen maksamista tai valvontaa varten on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, tietoja on salattu tai niitä on kieltäydytty antamasta;
2. avustusta ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaisesti;
3. VTT on lopettanut avustuksen kohteena olevan toiminnan, supistanut tai muuttanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle;
4. VTT on joutunut ulosottoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai saneerausmenettelyyn;
5. Euroopan yhteisön lainsäädäntö edellyttää, että avustus on perittävä takaisin;
6. VTT menettelee muulla, tämän kohdan seikkoihin rinnastettavalla tavalla (esimerkiksi toimii ilman kirjallista suostumusta tilanteissa, joissa lupaa edellytetään).

Korko

VTT:n on maksettava palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 § 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä.

Viivästyskorko

Ministeriön asettaman eräpäivän ylittävältä ajalta on takaisinperittäväälle määrälle maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 § 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Avustuksen kohtuullistaminen

Ministeriö voi päättää, että osa palautettavasta tai takaisinperittävästä avustuksesta, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen periminen on kohtuutonta VTT:n taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin, tai perinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Erittäin painavasta syystä Ministeriö voi päättää, että palautettava tai takaisinperittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

Takaisinperinnän määräaika

Avustuksen, sille maksettavan koron tai viivästyskoron takaisinperintään ei enää ryhdytä, kun avustuksen viimeisen erän maksamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

Väärinkäytökset

Jos avustuspäätökseen liittyvien toimien yhteydessä on aihetta epäillä VTT:n syyllistyneen rikoslain 29 luvun (Rikoksista julkista taloutta vastaan) 5-10 §:ssä tarkoitettuihin väärinkäytöksiin, TEM ryhtyy asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Kaikessa tätä päätöstä koskevassa kirjeenvaihdossa pyydetään viittamaan ministeriön diaarinumeroon VN/32475/2021.